

آبونه شرائطی : هر بر ایچون
 سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلمی
 (۲۲۵) ممالک اجنبیه ایچون
 سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
 (۲۵۰) غروشدور .

نسخه سی ۷،۵ غروشدور .
 سنه لکی ۵۲ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
 رشید افندی خائنده

اخطارات
 آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
 قبول اولنور . درج ایدله یین
 یازیر اعاده اولنماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
 محمد ماکف

صاحب و مدیر
 اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

تذکره

آدره سی تبدیلینده ایریجه
 غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
 و او قوناقلی اولسی و آبونه
 صره نومروسی محتوی
 بولونسی لازمدر

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
 اولانلرک آدرس لرینک
 فرانسزجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندردیکی زمان نه به
 دائر اولدینی بیلدیرلسی
 رجا اولنور

بویله احتیاجه غیر کافی ، ایکی سینه سوکره طلبه سز قالاچق بر مؤسسه بی مجلس هالینکده حسن تلقی ایدم جکنه قائل دکلم .

طلبه نلک مدرسه اقامتی مسئلہ سی :

— الہیات فاکولتہ سنے ، امام خطیب مدرسه سنے دوام ایدن طلبہ هیچ بر وجهله مدارسده اقامتدن منع ایدیلہ من . بونلرک اقامتہ تخصیص ایدیلہ جک مدارس بناسندن فضلہ قالانلر اولسه بیلہ معارف وکالتنک حق تصرفی اولاماز . بو ایدیه اوقافہ عائددر . اوقاف مدیریت عمومیه سنک بونلری تسلیم ایتہ سی لازمدر . شو ویاو جمعیتہ تخصیص ایسه محلندہ اولمایان فضولی بر تصرفدر .

طلبه نلک اعاشہ سی :

— بو خصوصده کرک وکالتک ، کرکسه استانبول معارف مدیریتتک طلبه نلک اعاشہ ایدلمکده اولدیغه دائرمتعدد بیاناتی کوردیم . فقط دوراً آلیسان تخصیصات ایله بوکون یاپیلان اعاشہ نلک ایلودن اعتباراً کسبله جگنی اشراپ ایدن تبلیغات اخیرہ بو خصوصده دخی حالا مستقر برشی اولمادیغنی کوستربیور .

قونیه (مدرسة الحفاظ) نلک سری :

— حالا ادراک ایدم مدیکمز بر ذهنیتله ملحقساتده بوکبی بعض خطا واقع اولدیغنی ایشیدیبورز . بو حرکتلر وکالتک بر امریلہ می اولیور ، یوقسه ایشکندار کورونمک ایستہ بن بعض مأمورلرک یاپدیغنی حرکتلردنمی عبارتدر ؟ هنوز بوجہق تحقیق ایدمدم . مثلاً (قونیه)ده بویله بر وقعه سویله نیلدیکی کبی عینی وقعه نلک مرعشده دخی حفظه چالیشمقده اولان ایکی اعمایہ قارشی جریان ایتدیکنی و معارف مدیریتنک بونلری اوقوتقمقده اولان خواجه افندیدن دعواچی اولدیغنی ایشیتیم . (آطه بازاری) نده دخی تدریسات ابتدائیہ مفتشک مفق افندیکنک بر مدرسه دروننده بولونان فتواخاندهده اقامتہ مساعدہ ایتدیکنی و بونک ایچون کندیسنه وثیقه ویردیکنی خبر آلدیم . مفق افندیلر ، معلوم اولدیغنی اوزره ، بولونقلری دائره لردہ بو دولتک رؤسای مأموریتندندرلر . اگر حقیقۃً آطه بازاری معارف مفتشی بویله بر وثیقه ایله مفق افندی یه حق اقامت بخش ایتمش ایسه تمثیل ایتدیکنی معارف وکیلنی آغیر بر حجاب آلتندہ برافاققدر ، ظن ایدرم .

مدرسه لر نه ایدی ، نه اولدی ؟

۲

او زمانک شیخ الاسلامی و اوقاف ناظری بولان مرحوم خیری افندیکنک اثره متی اولان نظامنامه نلک برنجی ماده سیله استانبولده موجود بالعموم مدرسه لر بر مدرسه اعتبار ایدلمش و بوجیثیلہ آدینه دارالخلافه

آنطالیہ مبعوثی خواجه راسخ افندی حضرتلری ایله بر ملاقات اجرا ایتمشدر . مشار الیهک بیاناتی بروجه آتیدر :

نومبر تدریسات قانونلک هرفی :

— توحید تدریسات ، الغای تدریسات دیمک دکلددر . قانونک صراحتی ده بونی مؤیددر . بویوک ملت مجلسنجه یاپیلان شی تربیه نلک توحیدی ایچون ادارهده وحدتی تأمیندر . بو اداره تدریسات برلکی تأمین اولونورکن هیچ بر وقت دوشونوله من . چونکه بو خصوصده ملتیزک احتیاجنی تأمین ایدم جک مؤسسہ لرک ادامہ سی ضرورتی وارددر . قانونک ، ملتیزک احتیاجنی تأمین ایدم جک بر صورتده تطبیق ایدلمہ سی بر چوق برلردن شکایتی موجب اولمقدهدر . اساساً تالی قسملری ومنتظم پروگرام و نظامنامه سیله لیسه لر درجه سند قونیه ده حاوی بولونان (دارالخلافه) مدارس شعبه لری نامی آلتندہ کی مؤسسائی لغو ایتک الہیات فاکولتہ سنی طلبه سز یراقق دیمکدر . عینی خطا عسکری اعدادیلرک لیسه لرہ تحویلندہده واقع اولمشدر . بفرق وارسه اوده بو لیسه لرک اولجه موجود مدیر و معلملرینک اداره سندہ بوکون عیناً محافظه موجودیت ایتہ لریدر . دارالخلافه لر ایسه تماماً اورتہ دن قالمشدر . آرہده بفرق موجود اولقلہ برابر مکتب حربیه نلک دخی بوکون موجود لیسه لردہ کی طلبہ بی آلدقندن سوکره لیسه لردن احتیاجه کافی و موافق طلبہ آلابیلہ جکنه ، یاخود بولاییلہ جکنه قانع دکلم . اونک ایچون الہیات فاکولتہ سیله مکتب حربیه صنفلرینک اوچ سینه سوکره بوش قالمما سی ایچون الہیات اعدادیلرینک و عسکری اعدادیلرک وضعیت سابقه لر یله محافظه لری ضرورتی وارددر .

الہیات فاکولتہ سی مقننه :

— موجود پروگرامیلہ الہیات فاکولتہ سی ، فرض محال اولارق ، طلبہ بولسه بیلہ احتیاجه کافی دین علملری یتشدیره میه جک بروضعیتدهدر . بوکونکی طلبہ سی سلیمانیه ، صحن مدرسه لرندن ، مدرسه الارشاددن ، دارالخلافه لرک قسم ثانیه سی اکال ایتمش افندیلردن مرکب اولدیغنی ایچون بلکہ بو افندیلر الہیات فاکولتہ سندن مطلوب اولان فائده بی تأمین ایدم جک صفت و صلاحیتله نشئت ایدم بیلرلر . فقط الہیات اعدادیلری آچیلمازسه وفا کولتہ نلک پروگرامی بوشبه نلک محتوی بولوندیغنی علملرک یالکیز تاریخی دکل ، بو مسلک لازم اولان علملری حاوی اولارق تنظیم ایدلمزسه بوفا کولتہ ملتک بوخصوصده کی احتیاجنی تأمین ایدم جک وضعیت اولمایه جقدر .

شو ایضا حاتم ، بوکونکی الہیات فاکولتہ سنک وضعیتنی توضیح ایتکدهدر . موجود وضعیتک توحید تدریسات قانونیلہ غیر قابل تألیف اولدیغنهده قائم .

اوج سنه چیقاریلیدی. دیگر مقاله لرده ایضاح ایدیلدی چکی وجهله کورولان لزوم مبرم اوزرینه آلی سنه لك ابتدائیلرک صولک ایکی صنفه معادل احضاری نامیله ایکی صنف داهاکشاد ایدیلدی. بوضورتله مدت تحصیل - متخصصینده داخل اولمق اوزره - ینه اون درت سنه اوله رق تثبیت ایدیلدی. بوتحصیلک اوجی عالی، دیگر آلی سنه سی ده تالی ایدی. السنه اجنیه دن یالکیز فرانسیزجه وانکلیرجه ایضا ایدلمش، روسجه و آلمانجه قالدیرلمش ایدی. فن درسلی ینه موجود ایدی. بوقانون و بوقانونه استناد ایدن ۱۹ تشرین اول ۱۳۳۳ سنه سی تاریخی مدارس نظامنامه سی آرتق علمیه یه یکی بر روح ویریوردی، درس عاملق و مدرسلک صاعلام براساسه ربطارلیور، اختصاص یوللری طوتوله رق آمین ووقور خطوه لرله یورونیوردی. چونکه هرکسک آرزوسی حصول بولمشدی. عینی زمانده تشکیلات طشره مدارسنه ده تشمیل ایدلمشدی.

آمریقان قوللری تسمیر

آرنا، ود کوبنده آمریقان قیز مکتبک بو هفته اجرا ایدیلن ۳۴ نجی سنه دوریه سی مراسمی بک پارلاق اولدینی غزته لر طرفدن یازلمش، مکتبک اسکویکی مدیره لری میس (پازیق)، میس (فاترین آدمس) ک رسملریله قسم عالی بی اکیال ایدن مبروکه احسن خانمک رسمی ده درج اولنمشد. مظان مراسمک صورت اجرایی (وقت) غزته سندن عیناً نقل ایدیوروز. بوندن آینه حق عبرتلی قارئین کرامک درایتلرینه بر اقیرز:

«مراسمه میس باتریق ریاست ایدیور، مراسمه داخل اولان ذوات ایله خطیلر محنده باشلرله اوطورویورلردی. ساعت اوج بوچوقده دیلومه لر توزیع ایدیلدی. تالی درجه ده ۲۵ مأذوندن (۳) ی تورکدی: عقیقه خانم. غازی عیلتاب مبعوثی علی جنانی بک کریمه سی و مکتبک الک کنج کزیده بر مأذونه سی، براث خانم، کال زاده اکرم بک کریمه سی، نعمت خانم، نوری بک کریمه سی. بش سنه اول تالی دن مأذون اولش مبروکه احسن خانمده درجه طالیه ده صنایع ادبیه مأذونی اولارقی تمایز ایدیوردی، بونک ایچین شهادتنامه سندن باشقه کندیسنه برده حائل ۱] تعلیق اولوندی ولیاقتی بک اثبات ابتدکی آلقیشلرله قارشیلاندی.

مراسمده اولامیرال بریستول، صوکر آمریقا قونسولوسی مستر اوندال، متعاقباً مادام میلدیلتون آدودرس، مستر ویلیام پیت انکلیرجه نطقلر ایراد ایدیلر. قوله ژ طالیرینک جداً جاذب وروح اوقشاییجی برآهنک ایله سالونی تهنیز ایدن شرقلرندن صوکر دارالفنون امینی اسماعیل حق بکده مراسمده داخل ذوات آراسنده صحنده ایدی. نطقنده تالی مکتبک لزوم واهیتندن بحث ایتدی. آمریقایی ویلیام جیمیسله، دوویسیله بک ای طانیذیفزی، دووی بی دعوت ایدیشیمزکده بوتقدیردن منبعث اولدینی سویله دی. بزمکتبک تأسیسنده

[۱] عجباً آمریقا مکتبکک ویردیکی بومثک شکلمه کی حائلده نه یازیلیدر؟

العلیه مدرسه سی، دنیلمش و مدت تحصیل اون ایکی سنه اوله رق قبول وبومدت تالی قسم اول، تالی قسم نانی، عالی اولمق اوزره اوج قسمه آیریلش وهرقسمک مدت تدریسیه سی درت سنه اوله رق تثبیت وهرقسم برمدیر عمومی اداره سنه تودیع ایدلمش دی. عینی زمانده بومدرسه لرده اکیال تحصیل ایدن ویا بودرجه ده قدرت علمیه یه مالک اولدینی بالامتحان ثابت اولانلردن علوم شرعی و حکمیه نک شعباننده کسب اختصاص امیه سنده بولونه جقلره منشأ اولمق ودرت شعبه بی محتوی بولونمق اوزره برده «مدرسه المتخصصین» کشاد اولونمشدی. بومدرسه ده مدت تحصیل ایکی سنه ایدی.

تالی قسم اول برنجی صنفه کیره بیلیمک ایچین رسمی و غیر رسمی رشدی ویا آلی سنه لك ابتدائی مکتبکک شهادتنامه سی حائز اولمق ویاخود اودرجه تحصیلده بولوندینی بالامتحان اثبات ایتک نظامنامه نک صراحی اقتضاسندن ایدی. مذکور نظامنامه نک نشری تاریخندن اعتباراً مدرسه یه قبول ایدیلرک طلبه نک مقداری نظر دقته آله رق استانبولده موجود طلبه نلری ودرجه تحصیللری اعتباریله صنفله تقسیم ایدلمش و مدرسین موجوده نک اهلیت و اختصاصلری نظر دقته آله رق معاش حاضرلریله مدرسه لرده مدیر، معاون، داخلیه مدیری، صنف مدیری، معلم اوله رق توظیف ایدلمشلردی. فن، فلسفه، اجتماعیات، فرانسیزجه، انکلیرجه، روسجه، آلمانجه درسلی ده خارجدن ارباب اختصاصه تفویض اولونیوردی. بناء علیه او تاریخندن اعتباراً مدارسده اسکوی طرزده درسه دوام ایدلمش، درس لر جوامع و مساجد شریفه دن درسخانه لره نقل اولوندینی کبی، طلبه ده صنفله تقریق اولنمشدی. اولج، مدرسه یه کیره جکلر ایچین سن مسئله سی موضوع بحث اولدینی حالده بودفعه آلی سنه لك بزمکتبک تحصیلندن صکره مدرسه یه کیره بیلجه چکی اساسی قبول ایدلمشدی. مدرسه لرده فن و فلسفه تحصیل ایدیوردی. السنه اجنیه اوقوتیلدیوردی. طلبه فرانسیزجه بیلور، روسجه قونوشیوردی. حسابدن، هندسه دن، فن و فلسفه دن آکلایوردی. بوندن صکره آرتق مدرسه لیلره کیمسه نک برسوز سویله میه حتی یوقدی مملکتکک سلامتی نامنه چوق آرزو ایدیلن وحدت تدریس، وحدت تربیه فعلاً حصوله کلشدی «عصرک احتیاجاتی مدرک خواجه لر لازم» دییه باغیر، بجاغیرانلر ده بعدما بومؤسسسه لرک بوشکلده ادمه موجودیتی تأمین ایتک چاره لری تحری ایتمکدن باشقه برشی قالمایوردی. وبوغایت طبیعی کورولیوردی.

شیخ الاسلام مرحوم موسی کاظم افندینک زمان مشیختلرینه تصادف ایدن ۲۳ نیسان ۱۳۳۳ سنه سی تاریخی مدارس قانونی ایله خبری افندی مرحومک تشکیلاتی برآز خیربالاندی. اساس وروح دکیشمه مکله برابر تالی و طالی صنفلر اوجر سنه یه تنزیل ایدیلدی. مدرسه المتخصصین